

TIPOS DE LICENZAS

Licenza: Contrato entre o desarrollador dun software sometido a propiedade intelectual e a dereitos de autor e o usuario, no cal se definen con precisión os dereitos e deberes de ambas as partes. É o desarrollador, ou aquel a quen este ceda os dereitos de explotación, quen elixe a licenza segundo a cal distribúe o software.

Patente: Conxunto de dereitos exclusivos garantidos por un goberno ou autoridade ao inventor dun novo produto (material ou inmaterial) susceptible de ser explotado industrialmente para o ben do solicitante por un período de tempo limitado.

Dereito de autor ou copyright: É a forma na que as leis actuais protexen as obras orixinais. Todo software con copyright esta protexido ante a pirataría mediante a lexislación vixente.

Software propietario: Cando adquirimos un software propietario debemos ter en conta que esta protexido por uns dereitos de autor.. Tense que comprar licenzas de devandito software.

Software libre: Proporciona a liberdade de: Executar o programa, para calquera propósito; Estudar o funcionamento do programa, e adaptalo ás súas necesidades; Redistribuír copias; Mellorar o programa, e pór as súas melloras a disposición do público, para beneficio de toda a comunidade.

Software de dominio público: Aquel que non está protexido con copyright

Software con copyleft: Software libre cuxos termos de distribución non permiten aos redistribuidores agregar ningunha restrición adicional cando o redistribúen ou modifican, ou sexa, a versión modificada debe ser tamén libre

Software semi libre: Aquel que non é libre, pero vén con autorización de usar, copiar, distribuír e modificar para particulares sen fins de lucro

Freeware: Úsase comunmente para programas que permiten a redistribución pero non a modificación (e o seu código fonte non está dispoñible)

Shareware: Software con autorización de redistribuír copias, pero debe pagarse cargo por licenza de uso continuado.

Software privativo: Aquel cuxo uso, redistribución ou modificación están prohibidos ou necesitan unha autorización.

Software comercial: O desenvolvido por unha empresa que pretende gañar diñeiro polo seu uso.

O software non se vende, licénciase. Unha licenza é aquela autorización formal con carácter contractual que un autor dun software dá a un interesado para exercer actos de explotación legais. É dicir, o software non se compra, senón que se adquieren unha serie de dereitos sobre o uso que se lle pode dar. Nas licenzas de software libre eses dereitos son moi abertos e permisivos, apenas hai

restricións ao uso dos programas. Por iso é polo que axude ao desenvolvemento da cultura. Poden existir tantas licenzas como acordos concretos déanse entre o autor e o licenciario. Desde o punto de vista do software privativo, existen distintas variantes do concepto ou grupos de licenzas:

- ◆ **OEM:** tipo de licenza que supedita a súa venda a que forme parte dun equipo novo, estando prohibido vendelo si non é baixo esta condición. Afecta máis que nada a sistemas operativos. Aínda que o software comprado baixo este tipo de licenza implica a propiedade do mesmo por parte do que a compra, os fabricantes poden pór certas limitacións ao seu uso, como o número máximo de veces que se pode reinstalar. Os programas adquiridos baixo este tipo de licenza NON se poden vender nin ceder a terceiros, salvo nas mesmas condicións nas que se compraron (é dicir, como parte do equipo)
- ◆ **Retail:** Son as versións de venda de software. Neste caso o programa é da enteira propiedade do usuario, podendo este cedelo libremente a terceiros ou vendelo.
- ◆ **Licenzas por volume (VLM):** É un tipo de licenza de software destinado a grandes usuarios (empresas), normalmente baixo unhas condicións similares ás das licenzas OEM, aínda que sen estar supeditadas a equipos novos. Básicamente, trátase de estipular un determinado número de equipos que poden utilizar o mesmo código de licenza, quedando o fabricante de devandito software autorizado para facer as comprobacións que considere oportunas para ver que as licenzas que se están utilizando son as adquiridas. Normalmente estas licenzas véndense en paquetes de x número de licenzas (por exemplo, en paquetes de 25 licenzas como mínimo). Este tipo de licenza NON se pode ceder a terceiros nin total nin parcialmente.
- ◆ **Licenzas educativas e para outros sectores:** En función do sector que vaia a facer uso do software pódense configurar licenzas axustadas ás necesidades do mesmo.
- ◆ **MSDN (LICENZAS DE EDUCACIÓN):** Son unhas licenzas especiais de Microsoft que permiten o seu uso unicamente para actividades educativas e de formación. Calquera uso destas licenzas en equipos que desenvolvan actividades fóra deste ámbito, é ilegal. Existen tamén licenzas deste tipo para empresas de desenvolvemento, academias, etc.

O software libre tamén esta suxeito a unha serie de licenzas, cada unha delas coas súas respectivas normas. Tipos de licenzas, segundo os dereitos que cada autor reserva sobre a súa obra:

- ◆ **Licenzas permisivas / Licenza BSD:** Pódese crear unha obra derivada sen que esta teña a obrigação de protección algunha (mesmo permite redistribuír software creado baixo este tipo de licenza como software non libre). Chamadas así porque se utilizan en gran cantidade de software distribuído xunto aos sistemas operativos BSD. O autor, baixo tales licenzas, mantén a protección de copyright unicamente para a renuncia de garantía e para requirir a adecuada atribución da autoría en traballos derivados, pero permite a libre redistribución e modificación, mesmo si devanditos traballos teñen propietario. Son moi permisivas, tanto que son facilmente absorbidas ao ser mesturadas coa licenza GNU GPL con quen son compatibles. Pode argumentarse que esta licenza asegura “verdadeiro” software libre, no sentido que o

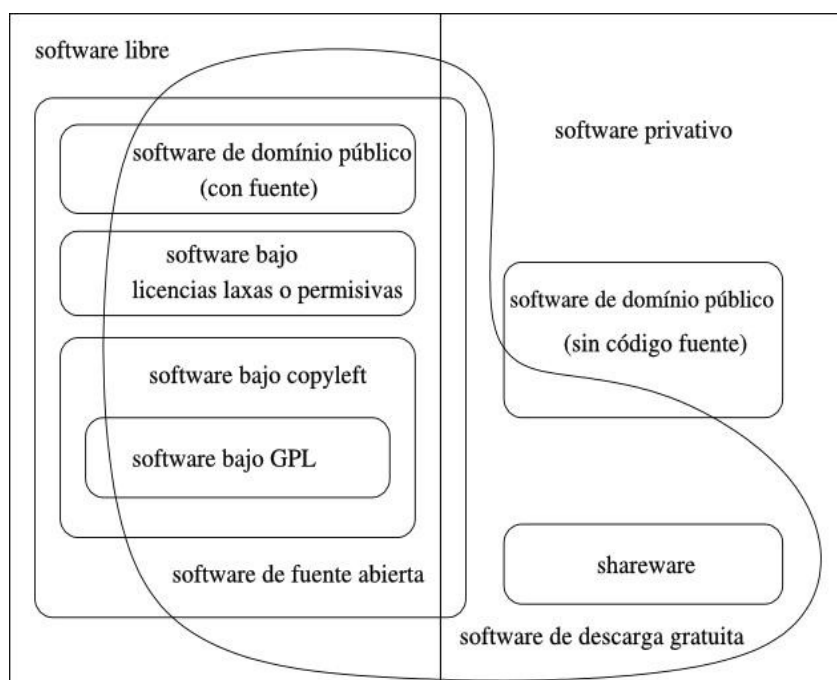
usuario ten liberdade ilimitada con respecto ao software, e que pode decidir mesmo redistribuílo como non libre. Outras opinións están orientadas a destacar que este tipo de licenza non contribúe ao desenvolvemento de máis software libre (normalmente utilizando a seguinte analogía: “unha licenza BSD é máis libre que unha GPL si e só si opínase tamén que un país que permita a escravitude é máis libre que outro que non a permite”).

- ◆ **Licenzas robustas fortes / Licenza GPL (Licenza Pública Xeral GNU, tamén coñecida como simplemente GNU):** O autor conserva os dereitos de autor (copyright), e permite a redistribución e modificación baixo termos deseñados para asegurarse de que todas as versións modificadas do software permanecen baixo os termos máis restritivos da propia GNU GPL. Isto fai que sexa imposible crear un produto con partes non licenciadas GPL: o conxunto ten que ser GPL (virica). É dicir, a licenza GNU GPL posibilita a modificación e redistribución do software, pero unicamente baixo esa mesma licenza. E engade que si se reutiliza nun mesmo programa código “A” licenciado baixo licenza GNU GPL e código “B” licenciado baixo outro tipo de licenza libre, o código final “C”, independentemente da cantidade e calidade de cada un dos códigos “A” e “B”, debe estar baixo a licenza GNU GPL. Na práctica isto fai que as licenzas de software libre divídanse en dous grandes grupos, aquelas que poden ser mesturadas con código licenciado baixo GNU GPL (e que inevitablemente desaparecerán no proceso, ao ser o código resultante licenciado baixo GNU GPL) e as que non o permiten ao incluír maiores ou outros requisitos que non contemplan nin admiten a GNU GPL e que por tanto non poden ser enlazadas nin mesturadas con código gobernado pola licenza GNU GPL. Aproximadamente o 60% do software licenciado como software libre emprega unha licenza GPL ou de manexo.
- ◆ **Licenzas AGPL:** A Licenza Pública Xeral de Affero (en inglés Affero Xeral Public License, tamén Affero GPL ou AGPL) é unha licenza copyleft derivada da Licenza Pública Xeral de GNU deseñada especificamente para asegurar a cooperación coa comunidade no caso de software que funcione en servidores de rede.
- ◆ **Licenzas robustas débiles / Licenza MPL (licenza pública de Mozilla) e derivadas:** Esta licenza é de Software Libre e ten un gran valor porque foi o instrumento que empregou Netscape Communications Corp. para liberar o seu Netscape Communicator 4.0 e empezar ese proxecto tan importante para o mundo do Software Libre: Mozilla. Utilízanse en gran cantidade de produtos de software libre de uso cotián en todo tipo de sistemas operativos. A MPL é Software Libre e promove eficazmente a colaboración evitando o efecto “viral” da GPL (si usas código licenciado GPL, o teu desenvolvemento final ten que estar licenciado GPL). Desde un punto de vista do desarrollador a GPL presenta un inconveniente neste punto, e lamentablemente moita xente péchase en banda ante o uso de devandito código. Non obstante a MPL non é tan excesivamente permisiva como as licencias tipo BSD. Estas licenzas son denominadas de copyleft débil. A NPL (daquela a MPL) foi a primeira licenza nova despois de moitos anos, que se encargaba dalgúns puntos que non foron tomados en conta polas licenzas BSD e GNU. No espectro das licenzas de software libre pódella considerar adxacente a licencia estilo BSD, pero perfeccionada.

- ♦ **Copyleft:** O termino Copyleft pódese interpretar como Copia permitida, en contraposición a Copyright, ou Copia reservada (dereitos de autor). Autorización por parte do propietario da licenza para a súa copia, modificación e posterior distribución.. O titular dos dereitos de autor (copyright) dun software baixo licenza copyleft pode tamén realizar unha versión modificada baixo o seu copyright orixinal, e vendela baixo calquera licenza que desexe, ademais de distribuír a versión orixinal como software libre. Esta técnica foi usada como un modelo de negocio por unha serie de empresas que realizan software libre (por exemplo MySQL); esta práctica non restrinxe ningún dos dereitos outorgados aos usuarios da versión copyleft. En España, toda obra derivada está tan protexida como unha orixinal, sempre que a obra derivada parta dunha autorización contractual co autor. No caso xenérico de que o autor retire as licenzas “copyleft”, non afectaría de ningún modo aos produtos derivados anteriores a esa retirada, xa que non ten efecto retroactivo. En termos legais, o autor non ten dereito a retirar o permiso dunha licenza en vixencia. Si así sucedese, o conflito entre as partes resolveríase nun preito convencional.

As licenzas tamén se poden clasificar segundo o destinatario de devandita licenza:

- ♦ **Licenza de usuario final , EULA (End User Lisense Agreement):** é unha licenza pola cal o uso dun produto só está permitido para un único usuario (o comprador)
- ♦ **Licenzas de distribuidores:** asígnaselle dereitos restrinxidos a un comerciante de tipo comisionado para que venda o software dando unha comisión ao fabricante.

FREE SOFTWARE FOUNDATION E O SOFTWARE LIBRE

A FST foi fundada por Richard Stallman para dar soporte legal ó proxecto GNU e dí, que para que un programa poida ser considerado software libre deberá de cumprir catro dereitos ou liberdades fundamentais:

- Poder usalo programa sen ningún tipo de restricción
- Permiso de estudo e adaptación do programas
- Distribución libre de copias
- Modificación e mellora do programa e redistribución libre de ditas versións

LICENZAS CREATIVE COMMONS

Todos coñecemos ó Copyright (C): É a licenza máis restritiva e a máis coñecida. É un conxunto de normas onde todos os dereitos son do propietario da obra (*Todos os dereitos reservados*). Dita obra non pode ser utilizada nin modificada baixo ningún concepto sen autorización. Adoitan ter unha duración determinada no tempo segundo o tipo de obra. Cando devandito tempo pase, os dereitos pasan a ser de dominio público. É importante saber dúas cousas:

- O rexistro dunha obra non é obrigatorio xa que coa simple creación da mesma os dereitos quedan ligados.

Copyright

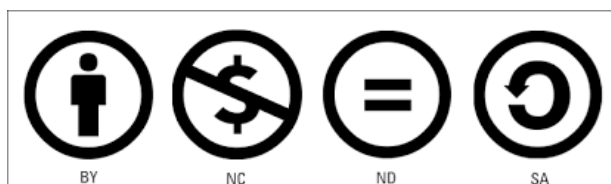

Creative Commons

- Se nunha obra non hai ningún aviso legal (ou nin sequera o símbolo ©) considérase que a obra ten Copyright.

Mais pódese dar o caso de que queremos que a nosa obra poida ser utilizada por outros sen perder os dereitos de autor. Para facer isto debemos adquirir unha licenza de Creative Commons (CC). Usar unha licenza CC non significa perder o dereito da nosa obra, senon que otorgamos dereitos sobre ela a terceiras persoas baixo unhas condicións determinadas. Máis información na súa web <http://es.creativecommons.org/licencia/> .

PRINCIPIOS BÁSICOS DAS LICENZAS CC

Recoñecemento (Attribution (BY)): O material pode ser distribuído, copiado e exhibido pero obriga a citar as fontes dos contidos. O autor debe figurar nos créditos.

Non comercial (Non Commercial (NC)): Obriga a que o uso dos contidos non poida ter beneficios económicos para aquel que faga uso dos contidos.

Sen derivar (Non Derivative Works (ND)): A obra pode ser distribuída, copiada ou exhibida, pero inalterada, sen cambios, é dicir, non se pode utilizar para crear un traballo derivado do orixinal.

Licenciar igual (Share Alike (SA)): Obriga a que todas as obras derivadas distribúanse sempre baixo a mesma licenza do traballo orixinal.

TIPOS DE LICENZAS CREATIVE COMMONS

Reconocimiento (by): Se permite cualquier explotación de la obra, incluyendo una finalidad comercial, así como la creación de obras derivadas, la distribución de las cuales también está permitida sin ninguna restricción.

Reconocimiento – NoComercial (by-nc): Se permite la generación de obras derivadas siempre que no se haga un uso comercial. Tampoco se puede utilizar la obra original con finalidades comerciales.

Reconocimiento – NoComercial – Compartir Igual (by-nc-sa): No se permite un uso comercial de la obra original ni de las posibles obras derivadas, la distribución de las cuales se debe hacer con una licencia igual a la que regula la obra original.

Reconocimiento – NoComercial – SinObraDerivada (by-nc-nd): No se permite un uso comercial de la obra original ni la generación de obras derivadas.

Reconocimiento – Compartir Igual (by-sa): Se permite el uso comercial de la obra y de las posibles obras derivadas, la distribución de las cuales se debe hacer con una licencia igual a la que regula la obra original.

Reconocimiento – SinObraDerivada (by-nd): Se permite el uso comercial de la obra pero no la generación de obras derivadas.